Wet Zorg en Dwang thuis

Symposium Ketenzorg Dementie Waardenland

7 oktober 2021

Suze Snoep-Verhoeven, geriatrieverpleegkundige en casemanager dementie

Annemieke van Oostveen, specialist ouderengeneeskunde en kaderarts eerste lijn

Rivas

Uw zorg goed geregeld

Wie zijn wij

- Annemieke van Oostveen, specialist ouderengeneeskunde Rivas Zorggroep, kaderarts eerste lijn
- Suze Snoep-Verhoeven, geriatrieverpleegkundige Rivas GOAC, casemanager ketenzorg dementie Waardenlanden

Rivas
Uw zorg goed geregeld

GAIA: disclosure belangen spreken

- **(potentiële) belangenverstrengeling:**
  AvO: in dienst bij Rivas Zorggroep, Lelie Zorggroep

  SSV: in dienst bij Rivas Zorggroep

- **Voor bijeenkomst mogelijk relevante relaties met bedrijven: geen**
- **Sponsoring of onderzoeksgeld: geen**
- **Honorarium of andere (financiële) vergoeding: geen**
- **Aandeelhouder: geen**
- **Andere relatie, namelijk …: geen**

Rivas
Uw zorg goed geregeld

Wet Zorg en Dwang

- Sinds 1 januari 2020 de opvolger van de Wet BOPZ
- Cliëntgebonden, niet locatiegebonden: dus ook thuis
- Regelt onvrijwillige zorg bij cliënten met een verstandelijke beperking of een dementie
- Het uitgangspunt is ‘Nee, tenzij’. Dat betekent dat vrijheidsbeperking of onvrijwillige zorg in principe niet mag worden toegepast, tenzij er sprake is van ernstig nadeel voor de cliënt of zijn omgeving.

Wet Zorg en Dwang

- De Wet zorg en dwang is er om vrijheidsbeperking tegen te gaan.
- Als het niet lukt om een vrijwillig alternatief te vinden voor de onvrijwillige zorg, wordt er steeds meer deskundigheid ingeschakeld.
- Het stappenplan waarborgt dat alle mogelijkheden voor vrijwillige zorg in beeld komen.

Onvrijwillige zorg: zorg waarmee een cliënt of zijn vertegenwoordiger níet instemt of waartegen de cliënt zich verzet

- *Toedienen van vocht, voeding en medicatie, medische handelingen*
- *Beperken van bewegingsvrijheid*
- *Insluiten*

Onvrijwillige zorg

- Toezicht
- Onderzoeken van kleding of lichaam
- Onderzoeken van de woon- of verblijfsruimte
- Controleren op drugs
- Beperken van vrijheid om het eigen leven in te richten
- Beperken in het recht op het ontvangen van bezoek

Aanvullende eisen onvrijwillige zorg thuis

1. **In het zorgplan** wordt beschreven hoe het **toezicht** op de cliënt voor het veilig toepassen wordt geregeld;
2. In het zorgplan wordt opgenomen **hoeveel medewerkers** aanwezig moeten zijn bij het toepassen van de onvrijwillige zorg;
3. Een **deskundige zorgverlener moet bereikbaar zijn** voor hulp naar aanleiding van de onvrijwillige zorg.

< Naar inhoudsopgave

Stappenplan Wzd

Bij de besluitvorming betrokken zorgverleners

Maximale periode toepassing onvrijwillige zorg

1 **Heroverweging van het zorgplan / opname van onvrijwillige zorg in het zorgplan.**

- Zorg-verantwoordelijke
- Deskundige van andere discipline
- Arts*
- Wzd-functionaris

3 maanden

2 **Eerste verlenging** van de periode waarin onvrijwillige zorg verleend kan worden.

- Zorg-verantwoordelijke
- Deskundige van andere discipline
- Arts*
- Deskundige die niet bij zorg betrokken is
- Wzd-functionaris

3 maanden

3 **Tweede verlenging** van de periode waarin onvrijwillige zorg verleend kan worden om extern advies te vragen.

- Zorg-verantwoordelijke

3 maanden

4 **Derde verlenging** van de periode waarin onvrijwillige zorg verleend kan worden.

- Zorg-verantwoordelijke
- Deskundige van andere discipline
- Arts*
- Deskundige die niet bij zorg betrokken is
- Externe deskundige
- Wzd-functionaris

6 maanden

5 **Vierde en iedere volgende verlenging** van de periode waarin onvrijwillige zorg verleend kan worden.

- Zorg-verantwoordelijke
- Deskundige van andere discipline
- Arts*
- Deskundige die niet bij zorg betrokken is
- Wzd-functionaris

6 maanden

* De arts wordt bij de besluitvorming betrokken als de zorgverantwoordelijke zelf geen arts is en onvrijwillige zorg wordt verleend uit de categorieën medische handelingen en overige therapeutische maatregelen, beperking van de bewegingsvrijheid of insluiten.

Wie is wie in de WZD

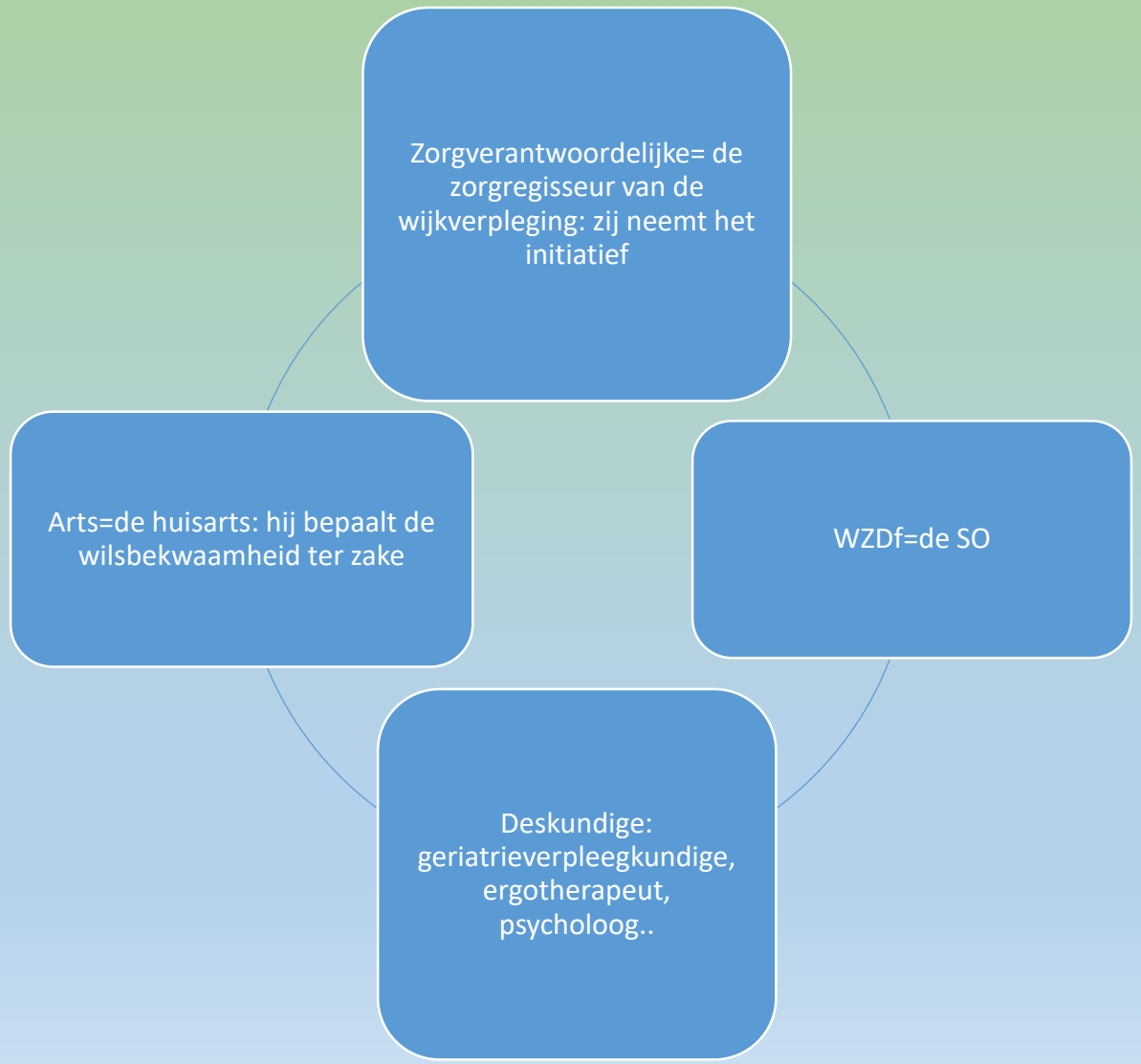

Wat is de rol van de casemanager in de WZD?

- Signaleren
- Deskundige
- Cliënt en mantelzorger wijzen op cliëntvertrouwenspersoon

Welke onvrijwillige zorg wordt thuis toegepast?

- Bedhekken? Beperken bewegingsvrijheid, insluiten.
- Alternatief?

Welke onvrijwillige zorg wordt thuis toegepast?

- Medicatiekluis: beperken van vrijheid om het eigen leven in de richten.
- Alternatief?

Welke onvrijwillige zorg wordt thuis toegepast?

- Gedrag beïnvloedende medicatie buiten de richtlijn.
- Wie signaleert dit?

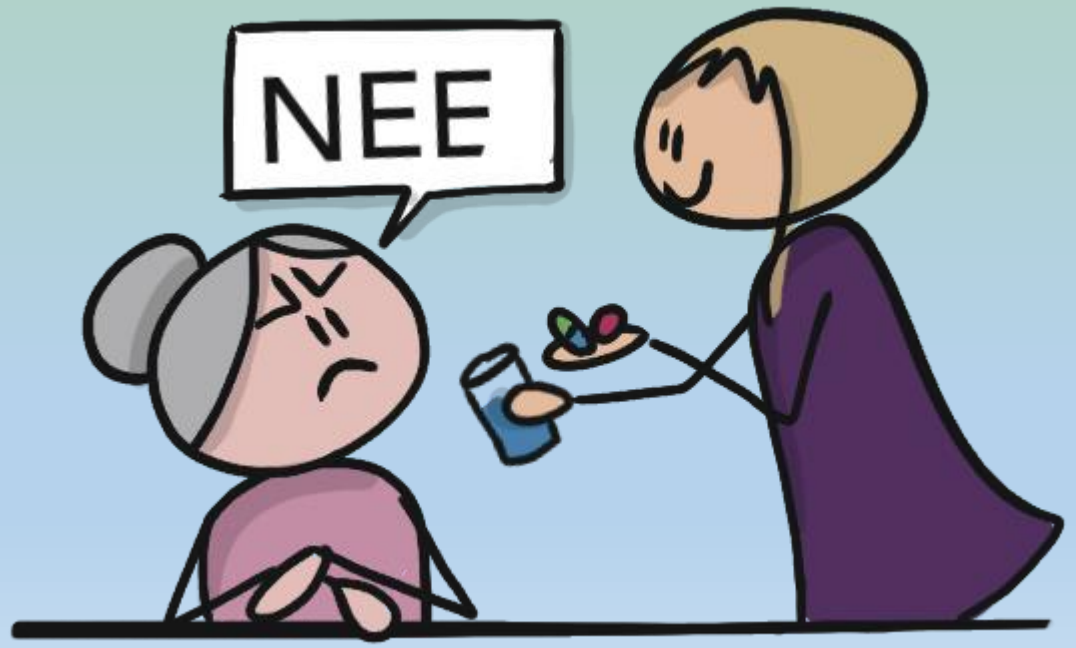

Welke onvrijwillige zorg wordt thuis toegepast?

- Deur op slot: insluiten.
- Alternatief?

Welke onvrijwillige zorg wordt thuis toegepast?

- Zomaar binnen komen: beperken van vrijheid om het eigen leven in te richten, onderzoeken woon- en verblijfsruimte.
- Alternatief?

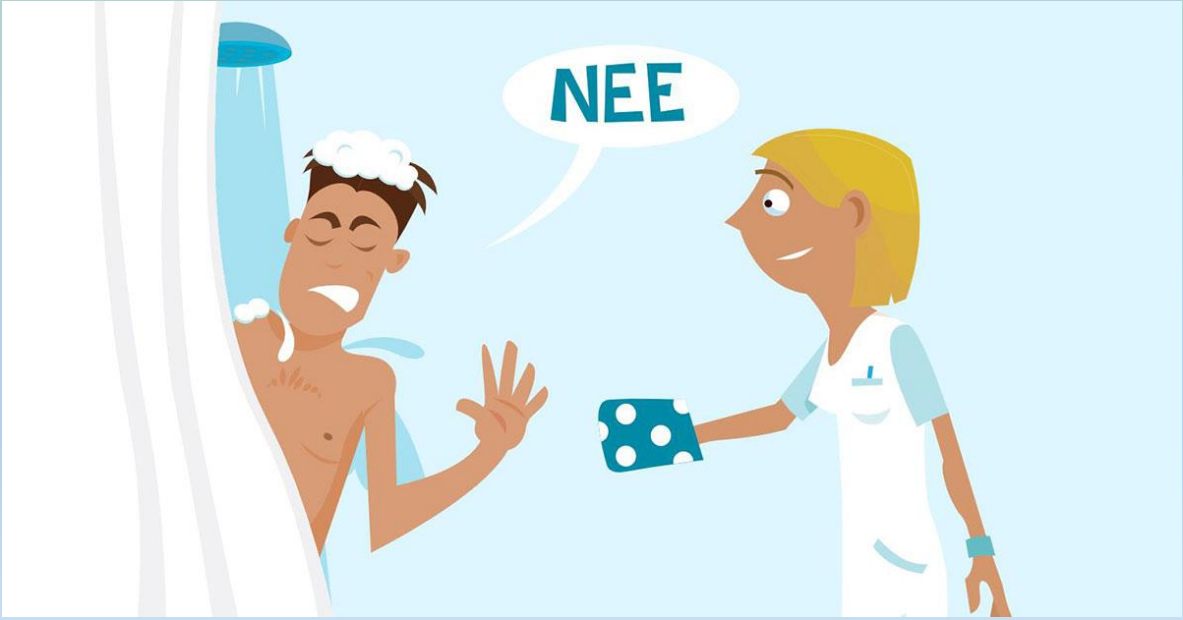

Welke onvrijwillige zorg wordt thuis toegepast?

- Camera: toezicht.
- Alternatief?

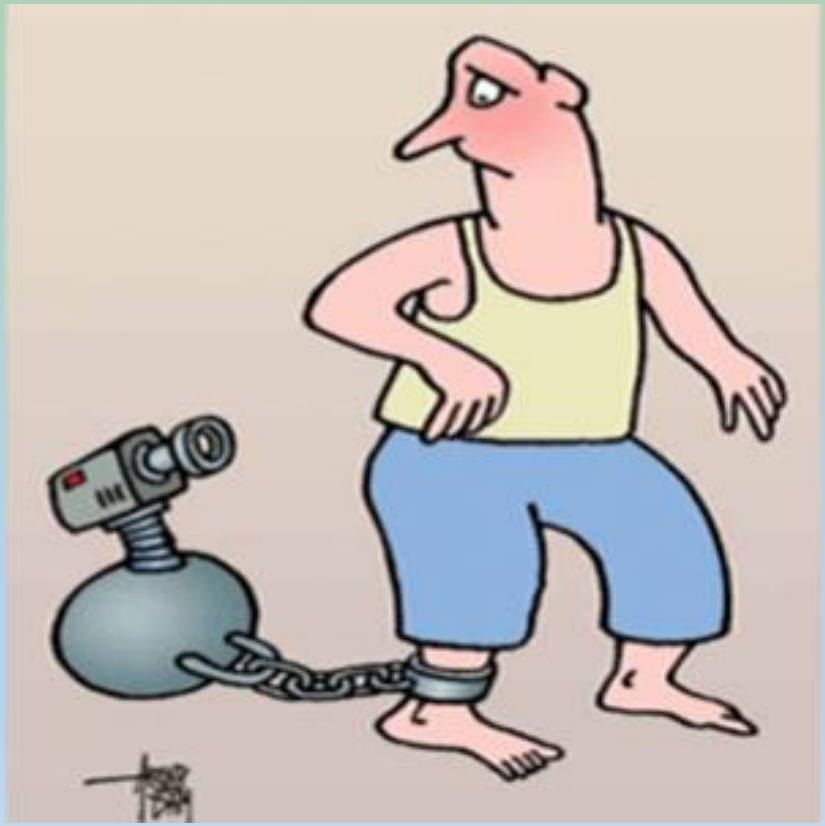

Welke onvrijwillige zorg wordt thuis toegepast?

- Afsluiten gas: beperken van vrijheid om het eigen leven in te richten?
- Taak van de zorg?

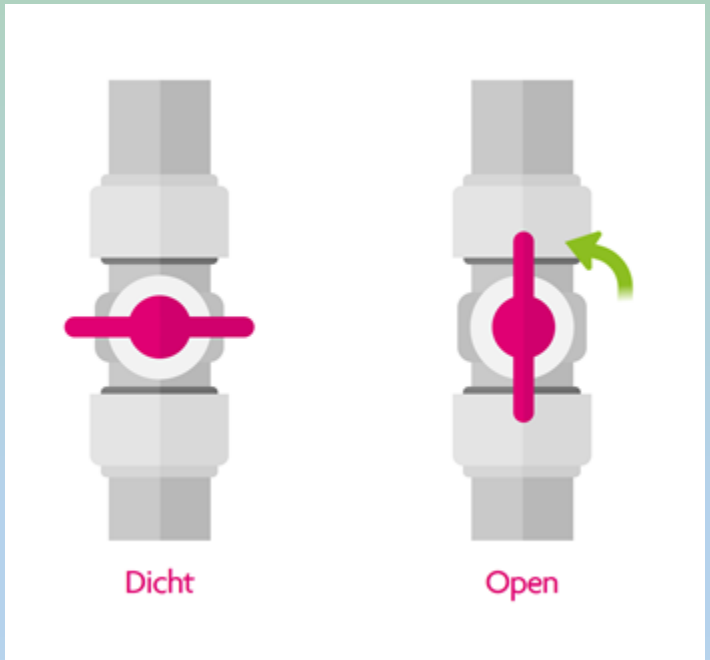

Vragen?

Take Home Message

‘Noodzakelijke zorg afgewezen?

Wees creatief, inventief en innovatief, vind een goed alternatief! ‘